

Wałczenie

Autor: Halina Karaś

Wałczenie. Wałczeniem określa się zmianę spółgłoski ł przedniojęzykowo-zębowej w u tylne, zwane u niezgłoskotwórczym, polegającą na zaniku zwarcia zębowego i artykułowaniu spółgłoski za pomocą samych warg. Zmiana ta to wynik tendencji do uproszczenia artykulacji. Zaszła ona na przełomie XVI/XVII wieku i początkowo była uważana za cechę wymowy chłopskiej, gwarowej, jednakże w XVIII i XIX wieku upowszechniła się w języku ogólnym. Na przełomie XIX/XX wieku wymowa u zostaje uznana za poprawną w mówionych stylach języka ogólnego (potocznym, kulturalnym, oficjalnym), taka też wymowa dominuje w dialektach ludowych. Pozostałości wymowy ł przedniojęzykowo-zębowego występują dziś przede wszystkim w języku ludzi pochodzących z kresów oraz w gwarach pogranicza wschodniego (polsko-białoruskiego i polsko-ukraińskiego) oraz polsko-czeskiego i polsko-słowackiego na południu. Por. Spółgłoski przedniojęzykowe.